KNNV afd. Vriezenveen e.o.

nieuwsbrief nr. 38 januari 2024

KNNV vereniging voor veldbiologie Afdeling Vriezenveen

Eerder uitgegeven nieuwsbrieven staan op onze website

Water en nog eens water...

We kregen hetgeen er in september gezegd werd door waterbeheerders: het mag wel 3 maanden regenen voordat het grondwaterpeil weer overal goed op peil is.
En... de natuur heeft haar best gedaan in de maanden oktober t/m december.
Elke maand viel er ruim meer hemelwater dan gemiddeld. En dat ook nog over hele lange periodes met miezerige motregen. Ideaal weer om het regenwater de tijd te geven om de bodem in te trekken. En dat is gelukt.
Rond kerst dreigde het zelfs wat uit de hand te lopen met behoorlijk hoge waterstanden in beken en rivieren. De grond was toen verzadigd en er viel een flink aantal millimeters in onze regenmeter. We waren het niet meer gewend, maar gemiddeld eens elke 10 jaar komt dit hoge water voor. Deze nattigheid is soms lastig en ongewenst, maar ... na regen komt er wel weer een tijd met zonneschijn. Hopelijk is er veel (grond)water gebufferd in de hogere gebieden oostelijk van onze omgeving zodat het komend jaar in drogere periodes nog voldoende water kan worden nageleverd.

Fayersheide 24 december 2023

Met kerst werden we onaangenaam verrast door diefstal van onderdelen van de door ons als KNNV vrijwilligers gerealiseerde faunapassage aan de Oude Hoevenweg. Zie elders in deze Nieuwsbrief. Dit zal hersteld moeten worden en brengt de nodige kosten met zich mee!

De winterwandeling over een deel van Twickel kende een goede opkomst, het was erg gezellig met na afloop snert, chocomelk en glühwein. Zie verslag elders.

Op 11 december maakte de KNNV een rondrit door een flink deel van het buitengebied van de gemeente Twenterand met enkele nieuwe gemeenteambtenaren. Onderweg konden wij de nodige ecologische mogelijkheden voor en aantastingen van natuur, landschap en milieu laten zien.

Woensdag 20 december verleende de gemeente Twenterand support met hun rioolreiniger bij het schoonspuiten van de lange faunatunnels onder de Oude Hoevenweg.

Agenda: 9 januari heeft de KNNV overleg met de projectgroep Engbertsdijksvenen over de inrichtingmaatregelen binnen de Engbertsdijksvenen. En op 16 januari is er een openbare informatie inloop bijeenkomst te Bruinehaar over de te nemen maatregelen en gedachte inrichting van het gebied rondom de Engbertsdijksvenen plus een klein deel van binnen het N2000 gebied.

Het bestuur wenst iedereen een heel gezond en mooi groen 2024!

Voorzitter Herman Stevens

Agenda januari 2024

Nieuwjaarsborrel bij de Educatieve kruidentuin

Zaterdag 6 januari

De traditionele nieuwjaarsreceptie, nu opnieuw op een middag. Onder het genot van een hapje en een drankje het afgelopen jaar doornemen en nieuwtjes en de nieuwjaarswensen uitwisselen.

Altijd weer gezellig.
Aanvang: vanaf 15.30 uur in of bij het gebouwtje van de Educatieve Kruidentuin in het Herman Jansenpark te Vriezenveen.
Tot “ongeveer” 17.00 uur!

Vogelexcursie naar Gaasterland en Friese IJsselmeerkust

Zaterdag 20 januari 2024.

Op zaterdag 20 januari 2018 zijn we met 17 personen hier in verenigingverband ook naar toe zijn geweest. (verslag staat op onze website) Dus de hoogste tijd om dit gebied weer eens te verkennen op zoek naar mooie soorten vogels. Het is een gebied in zuidwest Friesland, vroeger ook wel bekend om zijn Kemphanen in het vroege voorjaar die hier in grote aantallen kwamen opvetten op doorreis naar hun broedgebieden.

Maar het zijn vervlogen tijden dat er hier nog meerdere soorten weidevogels in mega aantallen voorkwamen op de schrale graslanden. Nu is het alleen maar Engels raaigras of turbo gras om zo vaak te maaien als mogelijk is. Maar het is nu winter, de tijd van wintergasten en standvogels. Wij zullen deze dag ongetwijfeld vele soorten eenden en ganzen spotten, maar ook roofvogels en wintergasten zoals Koperwiek, Kramsvogel en Keep om maar enkelen te noemen.

De tocht zal beginnen boven Lemmer in Sondereleien en Oude Mirdum en dan naar de IJsselmeerkust. Dan gaan we langs de kust verder naar Mirnserklif, Mokkebank en via Laaksum naar Stavoren. Dan gaan we naar Hindeloopen, Workum en Gaast.

Verder zal de reis gaan naar Makkum om uiteindelijk aan de Afsluitdijk uit te komen. Dit natuurlijk in vogelaars tempo over mooie binnenweggetjes. Mocht de tijd het toe laten dan kunnen we ook nog een bezoekje brengen aan het haventje van Kornwerderzand op de afsluitdijk. Kortom, genoeg kans op een mooie vogeldag met hopelijk vele leuke soorten.

Vertrek: 07.00 uur vanaf het Manitobaplein te Vriezenveen.
Terug : ongeveer 18.00 uur (wanneer het donker is)
Meenemen: Dagrantsoen aan eten en drinken, warme kleding, goed schoeisel, verrekijker, vogeltelescoop en vogelboek.

Data in 2024 om alvast te noteren

Excursies en samenkomsten:
Zaterdag 24 februari. Winterwandeling Sprengenberg-Haarle
Vrijdag 5 april. Jaarvergadering
Zaterdag 23 maart. Voorjaarsflora Brandtlecht
Zaterdag 20 april. Kievitsbloemen + Vreugderijkerwaard
Zaterdag 18 mei. vogels Zuidlaardermeer Tusschenwater
Zaterdag 15 juni. Blauw Kamer...Rhenen
Zaterdag 20 juli. een fiets tocht/excursie

Landschapsbeheer:
Dinsdag 9 en 23 januari. landschapsbeheer Veenschap Hazenpad
Dinsdag 6 februari. landschapsbeheer onderhoud faunapassage Oude Hoevenweg
Dinsdag 20 februari. natuurbeheer Veenschap
Dinsdag 5 maart. natuurbeheer Veenschap
Zaterdag 16 (of 9) maart natuurwerkdag met Scouts

Verslag Winterwandeling Twickel.

Zaterdag 16 december 2023

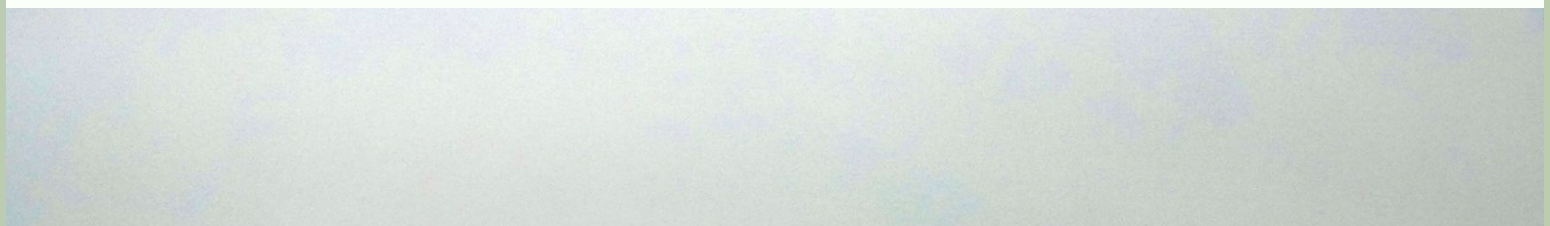

Op deze toch wat sombere middag, na een vrij zonnige morgen, verzamelden zich 22 deelnemers op het Manitobaplein voor de traditioneel jaar afsluitende winterwandeling.
We hopen altijd op een besneeuwd landschap maar dat is nog maar 1 of 2 keer voorgekomen.
Een wandeling, eigenlijk zonder thema en waar het sociale karakter de overhand heeft.

Ondanks het karakter werden er toch nog wel een paar leuke waarnemingen gedaan.
O.a.; Grote bonte specht, Buizerd, Boomklever, Staartmees, Vink, Kool- en Pimpelmees, Roodborst, Zwarte specht, Huismus, Zwarte kraai, Blauwe reiger, Houtduif, Goudvink ♀ en ♂ en een bloeiende Gaspeldoorn. Hoog in een oude holle beuk was een afbeelding aangebracht van de heilige maagd Maria (welke onderhand eigenlijk wel een opfris beurt nodig had). De wandeling was deze keer uitgezet op het landgoed Twickel, Ambt Delden.
Een zeer afwisselend oud Twents landschap met open en gesloten bosrijke delen.

De route ging ook langs de onderslag watermolen, met de naam “Noordmolen”. De Noordmolen is een oliemolen die olie uit lijnzaad (vlas) perst en lijnkoeken maakt. Deze molen dateert van 1347. Ooit stond er aan de overzijde van de weg ook nog een korenmolen maar die is in 1831 afgebroken. Elke zaterdag is deze molen te bezoeken, zijn er molenaars aanwezig die de molen in werking zetten en geven uitleg hoe het alles werkt. Uiteraard hebben wij dit buitenkansje ook benut.

De wandeling werd weer afgesloten met snert, chocolademelk en/of glühwein.
Sinie, die al jarenlang de snert verzorgde werd aan het einde in het zonnetje gezet en de al jarenlang organiserende mannen gaven aan dat ze het stokje graag willen overgeven.
Mooi dat hierop direct al positieve geluiden te horen waren.
verslag: Johan Niphuis

Goed nieuws voor het buitengebied

Alweer een paar jaar geleden heeft Twenterand de patrijs omarmd als boegbeeld voor een mooier en vooral soortenrijker buitengebied van de gemeente. Dat heeft al veel opgeleverd, maar door wisselingen en ook onderbezetting bij de gemeente staat het project al een tijdje op de waakvlam. Intussen is er, door de inzet van de Hammer Vogelwacht en met geld van het Collectief voor agrarisch natuurbeheer, door de inzet van landbouwers veel gedaan voor de patrijzen. Dit vooral rond Tonnendijk en Kalkwijk. Wat daar ook meehielp was dat een aantal boeren op eigen initiatief al heel mooie dingen doen voor weidevogels, hier profiteren natuurlijk ook andere soorten van, waaronder patrijzen. Maar dit staat los van Wies met de Patries.

Gelukkig heeft de gemeente de draad weer opgepakt, en heeft alvast Bert Aman als extern deskundige aangesteld als voorbereider tot er weer een eigen medewerker was. Die is er nu: sinds een paar maand is Miranda de Vries zich aan het inwerken, zij gaat het werk voor Wies met de Patries van Bert overnemen.
Zij is door de KNNV alvast bijgepraat over wat op het gebied van ecologie goed gaat in de gemeente, en wat nog wel aandacht behoeft. Voor het laatste heeft ze daar in het terrein al kennis mee gemaakt, met de nadruk op het Veenschap en omgeving.
Bert Aman heeft zoveel mogelijk mensen aangeschreven of ze belangstelling hadden voor deze herstart. De aftrap was op 11 december in het gemeentehuis, waar hij de stand van zaken presenteerde aan een gezelschap mensen met verschillende achtergrond. Er werd uitgelegd hoe het er nu voor stond met alle goede bedoelingen, en hoe de gemeente daar in staat. De uitdaging is, om weer zaken op te pakken buiten de regelingen voor de agrariërs om. Daar wordt al aan gewerkt, zo is er contact met het beheer van de zandwinning, om de omgeving daar een ecologische inrichting te geven.

Al met al lijkt het weer de goede kant op te gaan voor wat betreft de aandacht voor het buitengebied. Met de patrijs als voorbeeld waar die voor bedoeld is: waar die het naar zijn zin heeft is het ook goed toeven voor heel veel andere soorten. En daarmee ook voor iedereen die het goed voor heeft met onze omgeving!
Wies met de Patries krijgt als het goed is in de toekomst weer de aandacht die dit mooie project verdient.

Diefstal bij de faunapagage

Eerste kerstdag 2023 begon met een kwalijke constatering.
Diefstal van een 6-tal wanddelen uit de faunapassage aan de Oude Hoevenweg tussen De Pollen en Bruinehaar.
Daarnaast ook nog 4-tal andere wat smallere geleidingswanden. Ze zijn op een "deskundige manier" verwijderd en meegenomen. Het zijn 3 meter lange elementen, dus ook niet erg simpel te vervoeren. In totaal is ca 30meter van 50cm hoog en 6 mm dik kunststof plaat gestolen. Ook een 5-tal paaltjes met reflectoren voor groter wild zijn verdwenen.

Met veel inzet van vrijwilligers van de Natuurvereniging KNNV afd. Vriezenveen en gemeenschapsgeld werd deze faunapassage gerealiseerd. Deze werkt goed zodat kikkers, padden en andere kleine dieren veilig de weg kunnen passeren.

Het onderhoud wordt door KNNV vrijwilligers gedaan. Helaas moeten er door deze DIEFSTAL weer forse kosten en uren gemaakt worden om dit te herstellen.
Wie heeft aldaar de laatste tijd nog wat bijzonders gezien of opgemerkt? Dan graag even doorgeven.

Kent U

De laatste column van Wim onder de titel "Natuurkijk" in weekblad de Toren van Twenterand. De uitgave van de Toren van Twenterand stopt per 1 januari 2024

Kent u een boer of loonwerker die zijn familie en noabers durft bloot te stellen aan glyfosaat? Onlangs veroordeelde in de VS een rechter Monsanto om 1500 miljoen dollar te betalen aan 3 personen die kanker hebben gekregen van glyfosaat. In diezelfde week gaf het Europees Parlement toestemming om in Europa nog 10 jaar het gif over het land te spuiten. Onbegrijpelijk dat de christendemocraten, die claimen de rentmeesters van onze aarde te zijn, doorslaggevend waren bij dit onzalige besluit.

Kent u een boer of loonwerker die zegt dat hij niet zonder glyfosaat kan? Vraag hem waarom

een biologische boer dat wel kan.

Kent u een boer die bollen teelt en beweert dat de agrarische sector in Nederland de wereld moet voeden? Vraag hem waarom hij 8onze schaarse grond verspilt aan oneetbare bollen.

Kent u iemand die nog steeds durft te beweren dat de aarde niet razendsnel opwarmt door de mens? Is die persoon bang om wat er staat te gebeuren en steekt hij liever zijn kop in het zand? Of is hij rijk en ziet hij zijn riante leefstijl in gevaar komen. Vraag wat hij heeft gestudeerd. Ik voorspel u dat zijn opleiding niets te maken heeft met kennis over weer, klimaat of ecosystemen.

Kent u iemand die gelooft dat onbeperkte groei mogelijk is? Vraag hem of ieder mens, ook de generaties na ons, evenveel recht heeft op een leefbare aarde. Kan dat met 8 miljard mensen, met voor iedere volwassene een auto, een koelkast, kachel, fornuis, airco, badkamer en 2 keer per jaar een vliegvakantie? En met 12 miljard mensen? Of 20 miljard mensen? Waar ligt de grens?

Wim Hilderink

Lelieteelt aan de rand van de Engbertsdijksvenen

Broedvogels Kooiplas 2023

De flora/fauna van de Kooiplas is in de loop der jaren ook in kaart gebracht.
In 1977 heeft J. Bekhuis de broedvogel rijkdom in kaart gebracht en in een verslag vastgelegd (blad FICEDULA, orgaan van de Twentse Vogelwerkgroep 7e jaargang nr.2 juni 1978).

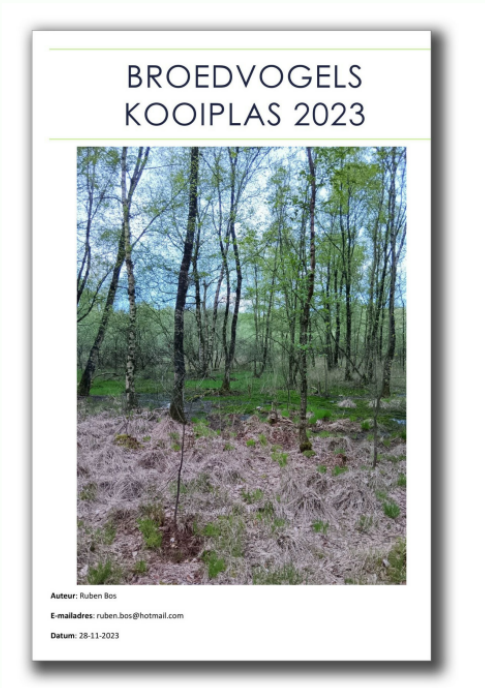
BROEDVOGELS
KOOIPLAS 2023

Auteur: Ruben Bos

E-mailadres: ruben.bos@hotmail.com

Datum: 28-11-2023

C. Abbink heeft gedurende vele jaren gegevens van o.a. planten, vogels, insecten, vlinders, mossen en paddenstoelen doorgegeven aan de Nederlandse databank.
De KNNV heeft in de jaren 1978 t/m 1987 regelmatig het gebied bezocht en notities gemaakt van vooral planten en paddenstoelen (H. Stevens). Rond 1990 heeft SBNL een herstelplan laten opstellen. Veel begroeiing zou weggehaald moeten worden en in het centrale deel diende ook de humuslaag verwijderd te worden. Een grote klus in een moeilijk toegankelijk gebiedje.
De kosten werden toen geschat op fl. 100.000,- maar helaas werd geen financiering gevonden.
In 2012 zijn opnieuw de broedvogels in kaart gebracht (R.Brunink).

Door verdere verdroging en bebossing is de flora/fauna in de loop der jaren veranderd.
De broedvogelpopulatie, en de verandering ten opzichte van 1977 en 2012, is in 2023 opnieuw onderzocht en vastgelegd in een rapport (R.Bos).

Alle drie verslagen van staan op onze site en is via deze link te bekijken.

The International Peatland Society (IPS)

Maak nu de natuur, het klimaat en de toekomst sterker!
Verklaring van de “Power to the Peatlands” Conferentie van 19 tot 21 september 2023, Antwerpen, België

Afgelopen september werd de grootste bijeenkomst ooit gehouden om over het belang van het beschermen van veengebieden te praten. Meer dan 500 mensen waren aanwezig en meer 140 mensen namen online deel. Experts en betrokkenen van 46 landen, van Europa tot ver daarbuiten, kwamen tot de volgende verklaring doe door tachtig organisaties ondertekend werd. De verklaring was mede bedoeld om nog invloed te hebben op de Natuurherstelwet en ook voor het klimaatbeleid.

Antwerpen, 21 september 2023

Veengebieden kunnen helpen bij het oplossen van veel uitdagingen waarmee mensen nu en in de toekomst worden geconfronteerd. Veengebieden zijn enorme, maar kwetsbare gebieden waar koolstofdioxide (CO2) wordt opgeslagen. Ze slaan water op reguleren het, herbergen een unieke biodiversiteit, en bieden essentiële sociale en culturele waarden. Om al deze functies te vervullen moeten veengebieden nat zijn.

Drooggelegde veengebieden veroorzaken enorme economische en ecologische schade; door het loslaten van opgeslagen CO2 stoten ze wereldwijd het dubbele uit van de broeikasgassen die door vliegreizen worden geproduceerd.

We moeten daarom samenwerken. Landgebruikers, landeigenaren, besluitvormers, NGO's, wetenschappers en ondernemers moeten een gemeenschappelijke oplossing vinden. Bescherming, vernatting en herstel van veengebieden zijn de sleutel om mondiale en EU-doelen te bereiken met betrekking tot klimaat, bodemgezondheid, water, biodiversiteit en duurzame bestaan. Wij voelen de urgentie, wij weten wat ons te doen staat. We moeten nu handelen!

1. Behoud alle natuurlijke veengebieden en organische bodems binnen Europa en daarbuiten
o Stop onmiddellijk met ontwatering en het verder afgraven.

2. Versnel de vernatting van drooggelegde veengebieden
o Vernat om de CO2-uitstoot te stoppen en het vasthouden van water, de waterkwaliteit en de biodiversiteit te verbeteren.

3. Ga snel over op duurzame bedrijfsmodellen en gebruik van natte veengebieden
o Integreer de milieuvoordelen, het genereren van inkomsten op het platteland en de productie van hoge kwaliteit biomassa.
o Stop met het op drainage gebaseerde landgebruik en overheidsbetalingen die dit aanmoedigen.
o Stimuleer het creatieve ondernemerschap van boeren, landeigenaren en verwerkende industrieën.
o Innovatie op het gebied van vernatting, natte teelten en CO2landbouw in het landbouwbeleid en de betalingsregelingen.
o Stop alle winning en gebruik van turf.
4. Stel open-sourcegegevens met hoge resolutie beschikbaar om natuurbescherming, vernatting, herstel en duurzaam gebruik te ondersteunen
o Ondersteun het in kaart brengen, monitoren en onderzoeken van veengebieden om het onderzoek naar broeikasgassen, de rapportage over biodiversiteit en koolstofdioxidenormen te verbeteren.
5. Erken de centrale en verbindende rol van water in het landschap
o Behandel veengebieden als integrale onderdelen van stroomgebieden om water in het hele landschap veilig te stellen.
6. Neem ambitieuze hersteldoelstellingen voor veengebieden op in de Natuurherstelwet!

o Maak de Natuurherstelwet consistent met andere overkoepelende EU- en mondiale beleidsdoelen en verplichtingen.

Power aan de veengebieden!

Dit even tkg!

Hoi Vjenne,

Vond afgelopen zondag tijdens het schapen hoeden deze levenloze Waterral in 'droge' heide Looberg, voet Archemerberg waar geen waterpoel aanwezig is.
Zie regelmatig Bokjes, Watersnip en Houtsnip opvliegen....maar vol verbazing deze levenloze Rallus aquaticus te hebben gevonden.
"""Gelukstreffer"""
Mogelijk vanwege hoge waterstand elders 'gevlucht' en vanwege stress/zwakke gezondheid bij ons laatste adem uitgeblazen😐

Hartelijke groet,
Anita Wichers.

Schoonmaak faunatunnels

Na 3 jaar was het weer nodig de 5 lange wegtunnels van de faunapassage aan de Oude Hoevenweg te ontdoen van het erin opgehoopte blad, humus en zand. De gemeente Twenterand werkt hier aan mee en kwam woensdag 20 december met hun professionele riool ontstoppingswagen om onder hoge druk de faunatunnels met water schoon schoon te spuiten. We bedanken de gemeente voor de support in dezen!

Vredig samen (op de Lemerlerberg)

HOOGVEENHERSTEL

Engbertsdijksvenen

Inloopbijeenkomst inrichtingsplan rondom Engbertsdijksvenen

Dinsdag 16 januari 2024
Tussen 16.00 en 21.00 uur
Dorpshuis Bruinehaar, Gravelandweg 18 in Bruinehaar

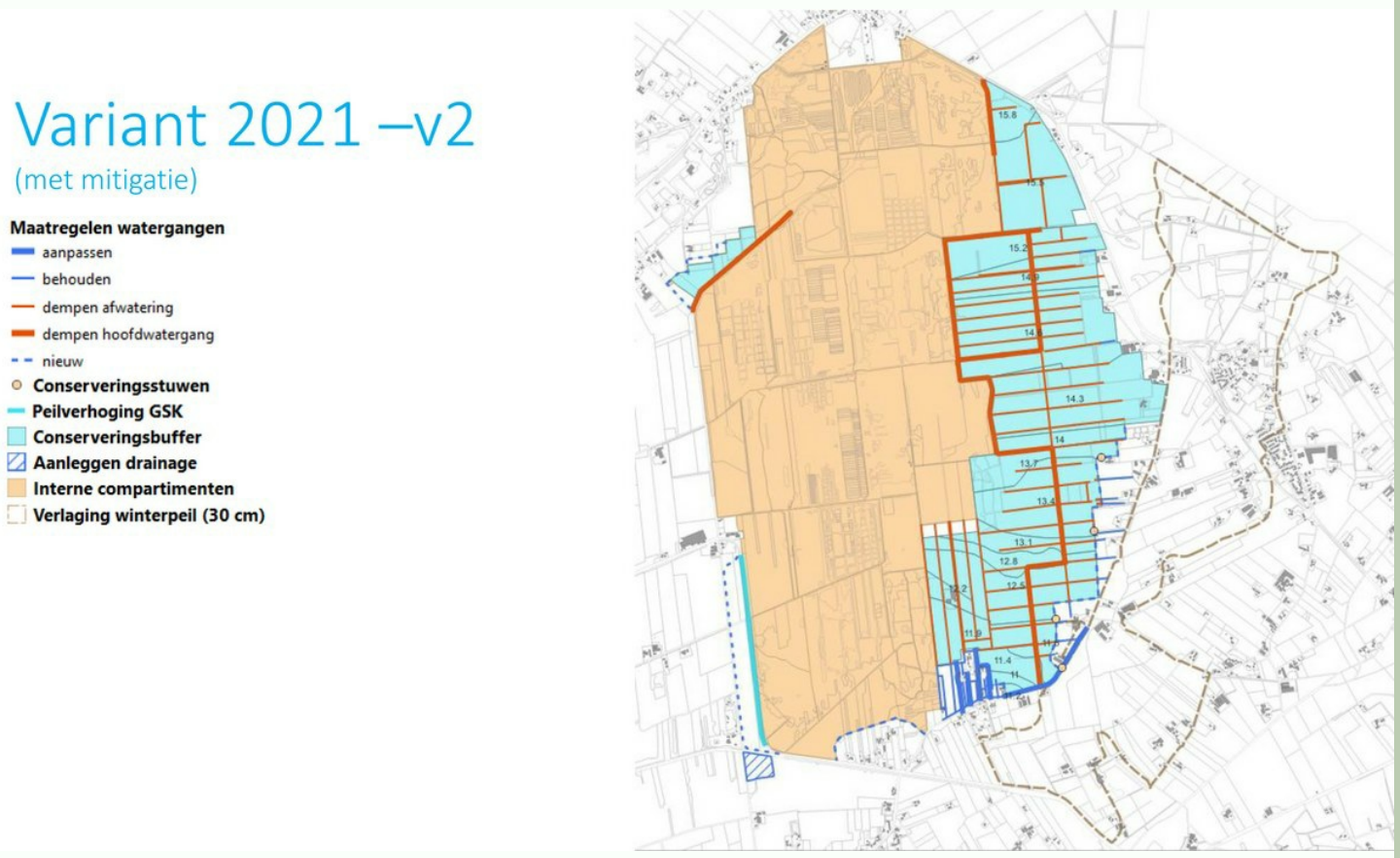

Kaart van de aangewezen bufferzone zoals vastgesteld in 2021

In de afgelopen periode is gewerkt aan maatregelen rondom de Engbertsdijksvenen voor het behouden van de natuurwaarden in het Natura 2000 gebied. Deze maatregelen zijn uitgewerkt in een inrichtingsplan. Dit inrichtingsplan vormt de basis voor het (nog op te stellen) ruimtelijk plan (projectbesluit) voor de Engbertsdijksvenen.

Tijdens deze inloop kunt u de maatregelen uit het inrichtingsplan inzien. Er zijn meerdere mensen vanuit het projectteam aanwezig. Wij gaan graag met u in gesprek over uw vragen en opmerkingen rondom het inrichtingsplan en de procedure die er op gaat volgen.

U bent van harte welkom op langs te komen tussen 16.00 en 21.00 uur. Dan zijn ook de mensen van het projectteam aanwezig en staat de koffie/thee en krentenwegge voor u klaar. Mocht u op dit tijdstip niet kunnen komen en heeft u toch vragen, neem dan contact op via planvormingengbertsdijksvenen@gmail.com of rechtstreeks met de omgevingsmanager Richard Jansink via rjansink@ltonoord.nl.

Heeft u iets bijzonders gezien en wilt u dit delen met de lezers van de nieuwsbrief? Stuur dan een kort bericht met evt. een foto (jpeg) als aparte bijlage naar de redactie
Dat kan via het mailadres: vriezenveen.knnv@gmail.com

Mocht je deze gratis nieuwsbrief doorgestuurd krijgen, aarzel niet je zelf vrijblijvend op te geven zodat je hem zelf ook krijgt.
Dat kan via deze link of maak gebruik van de QR code hiernaast.

De KNNV afdeling Vriezenveen kent zowel KNNV-leden als excursieleden/donateurs. Ze organiseert jaarlijks wandelingen, landschap-, planten-, vogel-, insecten- en paddenstoelenexcursies. Verder worden lezingen gehouden. De afdeling doet inventarisatiewerk en verwerkt de gegevens in rapporten.
De afdeling heeft werkgroepen voor: vogels, natuurbescherming, landschapsbeheer, “Vriezenveen schoon", natuurfotogroep en "Educatieve Kruidentuin". De laatste is gelegen achter sportcentrum De Stamper te Vriezenveen-Midden.

link naar onze site: vriezenveen.knnv.nl

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.• Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen. • Voor een goede ontvangst voegt u webmaster@vriezenveen.knnv.nl toe aan uw adresboek.

Laposta